

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felolós szerkesztő:

MÓRIÓZ PAL.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Dégenfeld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

A kulisszák megöl.

Fő a fürdő! Forr az üst.

Budapest, január 18.

A hírlapok „jól értesült tudósításai” mindennap csak úgy ontják a politikai szenzációkat. S ha hihetünk a „jól értesültek”-nek még Bagoson is, az ujságot olvasó bagosi bakter is tisztán tekinthet bele politikánk fordulataiba. A bőségesen előadotaktakból még a bagosi bakter is levonhatná a maga jobb — vagy balitéletét, ha tudnillik a hírlapi tudósítások fedeznék a valóságot.

Fájdalom! Legritkább a valóságnak megfelelő értesülés! Hisz a politikai sikerek egyik kulcsa az: — mást mondani, mint amit cselekszünk, vagy cselekedni szándékunk van!

Már pedig az ujságok közleményeit sok esetben a párt-tekintetek is megkötik! De még több, hogy értesüléseiket a politikai szövívőknek elejtett nyilatkozataiból, kiszólásaiból szedegetik össze! Már pedig a politikai szövívők csak azon esetben küzdenek nyílt sisakkal, ha mint Justh Gy. és pártja elvi alapon állanak és harcolnak a nemzeti független fejlődés létfeltételeiért. Az ilyen szövívőknek a nyilatkozatai tényleg súlylyal bíró nyilatkozatok. Rá-

jok illik: — ami a szívőkben, az a szájokon!

A többia nagyhang — azonban — a figyelem elterelésére, a figyelem megtévesztésére szolgál, hogy a politikai szemfényvesztő játék paklizásait ne vegye észre a nemzet, amelyet azután meglepetései közben könnyebb szétforgácsolni, legyűrni.

A hírlapok napról-napra változó hangulataival, szenzációs nyilatkozataival és értesüléseivel szemben az az egy bizonyos, hogy miután a Justh Gyula pártján ördögi praktikával nem tudtak kifogni, bár az örmény Lukácsot, bár granicsár Khuen-Héderváryt, bár Pityi Palkót használják is cégérül, az ilyen vagy amolyan kormányok buktatásánál jóval nagyobb jelentőségű harc indult meg. Harc a nemzeti függetlenség guzsba kötésére, sőt ha lehet elhantolására. Harc a bécsi reakció emlőjén hízalt, főuraskodó keresztetes vitézek s a független haladás, a népjogok bajnokai között.

Ama tábor irtózik mind a gazdasági, mind az erkölcsi megújodásától ennek a századok óta szipolyozott, pórászon rángatott nemzetnek! Ennek a tábornak nem kell sem az önálló nemzeti bank! Ez a tábor irtózáttal tiltakozik a választói jognak igazán szabadelvű, a nép

minden értékes rétegét igazán felölölő kiterjesztése ellen is. S mivel e „kereszt jegy alatt” Andrássy Gyula, Wekerle, Tisza István gróf és Molnár János apát, sőt — fájdalom — Kossuth fia is megértik egymást a „próba csődörök” felvezetése után bekövetkezik, hogy Bécs ismét a kapható Wekerle Sándorékat ülteti nemzetünk nyakára, mint akik idáig is leghasznavehetőbb eszköznek bizonyultak — felfelé...

Magyar nép! Most légy résen!

Politikai hireink.

Megjelent az új kormány kinevezése.

Wekerléék bucsuja.

A Khuen-kormány eskütétele.

A kormányváltás megtörtént. A lelépő Wekerle-kormány tagjai délelőtt tíz órakor diszmagyarban felvonultak a bécsi burgba és egyenkint megjelentek bucsukihallgatason a király előtt. A királynak valamennyiük számára volt egy szíves szava s ezzel a koalíciós kormány négy éves uralkodása befejeződött. A legutolsó ténykedésük holnap a miniszteriumok átadása lesz.

Egy órával később Bécs város lakosai újabb diszfelvonulásban gyönyörködhetnek. A legújabb császári kormány vonult föl a Burgba, ha csonkán is, de nem kevésbé diszmagyarosan. (Gróf Khuen-Héderváry az

A bevándorlók kálváriája.

— Az Ellis Island poklán keresztül. —

Irtá: Rudnyánszky Gyula.

Folytatás

Alakok.

Érdekes alakok verődnek össze.

Egy franciaországi olasz egész nap kártyázik egy délvidéki franciával. Az olasz afféle mindenre kész világjáró esavargó lehet. Karjaiba titkos jelek vannak beégetve. Az alsó ruhája cifra, kacér, — a felső pedig kopott, rongyos. Kártyázás közben hol dalt, hol füttyörész, hol meg komiszkodik a másikkal és elnyeri annak a pénzt, aki még csak inas abban az élettudományban, ahol ő már régóta mester. Ha a délfrancia meg mer szólalni és furcsálja, hogy mindig csak ő veszít, az olasz rámondul és besöpri a pénzt. Ha nem kártyázik egész nap zabál, csemegett csámcsog.

A szemetes mozaikon hosszú, nevetős képű, hegyes orru svéd ember lépked föl s alá. Valami tüneményesen pokoli kiejtésű érthetetlen angol nyelven beszél. De azért mindenkivel szóba áll, mindenkinek ő akar a tolmácsa lenni. A hosszú svéd egyébaránt mindig nevet. Még pedig mérgében. Mert azt mondja, hogy olyan mérges, hogy ha kiszabadul, egyenest Washingtonba rohan és leharapja a köztársasági elnök fejét. Hiszen irgalmatlan a svéd esete. Kis leányával érkezett első osztályon. Kis leánya a tengeren

megbetegedett. Ezért nem engedték őket partra szállni, hanem a beteg leánykát bevitték az ellis islandi rabkórházba, az apát pedig bezárták a rabok közé. A svéd ügyvédet, nagykövetet követelt, üvöltöt, fogait csikorgatta, hasztalan. Négy napig volt rab, orvostanárokat akart hivatni, azzal fenyegetődzött, hogy levegőbe röpti az egész szigetet, rá se hederítettek. Otónapra látta viszont gyermekét, aki csaknem megőrült a rabkórházban.

Míg a svéd dühöngött, egy fiatal bolgár házaspárt csukta be az urak közé! Ezek semmiféle más nyelven nem beszéltek, csak bolgárul. De bolgárul még a némajelek is mások lehetnek, mert az örök, a matrónák, a pincérek hiába vették igénybe velük szemben a legközpettebb siketnémák összes szömmel fogásait, a bolgár és neje rémülettől kidüledt szemekkel bámultak maguk elé.

Ezekkel együtt jelenik elő egy felkunkorodott, tömpe orru, csizmás orosz fiú. Semmi egyéb podgyásza nincs, csak feltűnő csizma a lábán, meg egy imakönyv a hóna alatt. Az oroszra nézve egészen közömbös ez a rabvilág. Látott már ő ehez hasonlót Szibériában! Hol leveti csizmáját, hol felhuzza. És amikor nagyon megijeszti a sokféle tolakodó kérdéssel, miből egy kukkot sem ért, bemenekül a tömlőc egyik szögletébe, előveszi az imádságos könyvét, keresztet vet és imádkozik.

Az asztal másik végén három galíciai

zsidó kuporog. Az egyik sánta, a másik pupos, a harmadik kancsal. Ezek is egész nap kártyáznak. Nem pénzbe, de nem is babra. Abba játszanak, hogy aki nyer és hamarabb kiszabadul, tartozik rabtársai érdekében eljárni s nekik szivart s megymást beküldeni. Kártyázás közben folyton angolul próbálnak beszélni. Mesésen zagyva gagyogásuktól hasgöresöt kaphat az ember nevetésben.

Egy élhetetlen öreg spanyol csak ül mogorván és egész nap a bajusza alá morgog, miközben nagyokat pislog.

Már az élelmes „jiddis” legény inkább a jövő embere. Amint betoppan, mindenkit ki akar használni a saját céljaira. Őt perc alatt mindent megtud, amire szüksége van. Egyiktől szivart kért, a másiktól kenyeret, a harmadiktól papirost és tintát. Elveszi, kihuzza más alól a széket; övé az egész szoba. Hamar megszimatolja bennem az irástudót, követelő mozdulattal elém tolja a papirost és írószerszámot és azt kívánja, hogy rögtön írjak egy szigorú levelet a komiszárosnak, a new yorki kormányzónak, a köztársasági elnöknek, a római pápának és a világ összes nagy lapjainak, hogy őt ne merészeljék az Ellis Islandon egy percig se joggalanul börtönben tartani, mert ebben volt bőven része orosz földön. Amerikába pedig ő üzletet, pénzt csinálni jött. Ő maga írni csak jiddis nyelven héber betűkkel tud. Erre pedig még nincs tolmács a Ellis Islandon. Hát

uj miniszterelnök, többszörös miniszterségének jelképül, négy kocsihoz vitette magát.) Megtörtént az eskütétel is, amely után az új minisztereket is különkihallgatáson fogadta a király. Este hazajönnek, atveszik a kormányt és megkezdődik a legújabb darabont-korszak. A kormányváltást az eskütétel után a hivatalos lap külön kiadásban publikálta.

A Wekerle-kormány bucsuja.

Már reggel kilenc óra tájban hangos volt az élet a bankgassei magyar miniszterium táján. A Wekerle-kabinet tagjai bucsukinallgatásra készülődtek. Elsőnek Kossuth Ferenc hajtatót el s már fél tíz óra tájban díszmagyarban a Hofburgba érkezett. Kossuth Ferenc iránt ez alkalommal is megnyilvánult az udvarnak az a figyelme, hogy csúszos lábbajára való tekintettel a Hofburgnak ritkán igénybe vett liftjét ismét működésbe hozták.

Háromnegyed tíz óra tájban Wekerle Sándor miniszterelnök, valamint a többi miniszter is a Hofburgba érkeztek. A miniszterek magyar díszruhájába, — csupán Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter viselte tábornoki egyenruháját, — az utca közönsége előtt mindenfelé nagy érdeklődést keltett.

Délelőtt tíz órakor kezdődött a bucsukihallgatás, amelyen őfelsége igen kegyes szavakban mondott a távozó kormánynak köszönetet az ország érdekében kifejtett fáradozásaiért. Különösen meleg szavakban bucsuzott a király Wekerle Sándortól, kinek megköszönve a nehéz körülmények közt mindig hűséggel és odaadással teljesített szolgálatait, egyuttal kifejezte azon óhaját, hogy a jövőben is számít szolgálataira. — Őfelsége ezután egyenként fogadta a bucsuzó kabinet tagjait és mindegyiktől igen szíves szavakban bucsuzott el.

Az új kormány eskütétele.

Háromnegyed 11 óra felé ért véget a bucsukihallgatás, amikor már megkezdődtek a készülődések az eskütételi audienciára. Az eskütételnél Burián István báró közös pénzügyminiszter és mint magyar zászlósúr Apponyi Sándor gróf főkamrás, az aranygyapjas rend lovagja segédkeztek. Az eskü szövegét Vétessy államtitkár olvasta. Természetesen az eskütévők is mind díszmagyarban jelentek meg a rendek nagykereszijeinek

szalagjaival. Hazay Samu honvédelmi miniszter tábornoki egyenruhában szolgálati jelvényvel. Elsőnek gróf Khuen-Héderváry miniszterelnök tette le az esküt s utána a többi miniszterek.

Az eskütétel után őfelsége az új kormány tagjait együttesen kihallgatáson fogadta, amelyen valamennyi miniszterhez intézett néhány szót.

A „Magyar Távirati Iroda“ jelenti Bécsből: Az új magyar kabinet tagjainak együttes kihallgatása alkalmával őfelsége rövid beszédet intézett hozzájuk és azután cerclét tartott. Ezután a miniszterek visszatértek szállásaikra. Délután az új kabinet tagjai visszautaznak Budapestre.

A felmentett és kinevezett miniszterek visszautazása.

Wekerle Sándor, Kossuth Ferenc és Darányi Ignác a Bruch felé délután két óra 5 percekor induló gyorsvonattal, gróf Apponyi Albert és Josipovich Géza 4 óra 50 percekor induló gyorsvonattal utaznak. Ugyanekkor utaznak vissza az új kabinet tagjai is.

Héderváry a trónörökösénél.

A „Bud. Tud.“ jelenti: Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnököt ma délután háromnegyed kettőkor kihallgatáson fogadja Ferenc Ferdinánd trónörökös. Gróf Khuen-Héderváry Károly a déli órákban kapott meghívást a Belvederbe. Mint a „Bud. Tud.“ értesül, a kihallgatás nemesak formális lesz, hanem számos függő kérdésre kiterjeszkedik.

A felmentő és kinevező kéziratok.

Budapest, január 18. Délután egy órakor jelent meg a „Budapesti Közlöny“ külön kiadása, melyben a király fölmenti a Wekerle-kormányt hű és buzgó szolgálatainak teljes elismerése mellett. Wekerle Sándorhoz a királyi kézirat ezeket mondja:

„On ezen állásában, dacára a rendkívül nehéz körülményeknek, melyek közt működött, Nekem és az országnak sok kitűnő szolgálatakat tett. Midőn Önnek ezen teljes odaadással és fáradhatatlan buzgalommal teljesített szolgálataiért őszinte köszönetet mondek, ama reményemnek adok kifejezést, hogy kipróbált képességeit és széleskörű tapasztalatait a közügyektől a jövőben sem fogja megvonni.“

Ezután közli a hivatalos lap a Khuen-Héderváry-kormány kinevezését és a Wekerle-kormány államtitkárainak teljes elismerése kifejezéssel fölmentését.

Végül a hivatalos lap a következő kinevezéseket közli: Szomjas Lajos osztálytanácsos miniszteri tanácsossá neveztetett ki, Kajlinger Mihály a magyar mérnök és építészegylet elnöke udvari tanácsosságot, Zsedényi Béla osztálytanácsos III. osztályú vaskoronarendet, dr. Ary Pál osztálytanácsos a III. osztályú vaskoronarendet, Leszner Rikárd és Forray Géza, valamint Pallay Sándor titkárok a Ferenc József rend lovagkeresztjéért kaptak.

A városházáról.

A közgyűlés tárgyai a jog- és pénzügyi bizottság előtt.

A villamos vasut 40.000 koronája. — Az új rendőrpalota. — Ezer korona a Magyar Banknak.

Debrecen, január 18.

A városi tanács tegnapi ülésén január 27-ikére tűzte ki a rendes közgyűlés idejét. A jog- és pénzügyi bizottság ma délután megkezdte üléseit, hogy a kitűzött tárgyakat javaslatlással lássa el. A mai ülés elején meglehetősen fontos tárgyak kerültek, mint a tudószanatórium helyének javaslatba hozatala, a villamos vasut céljaira a 40.000 koronás hozzájárulás megajánlása, az 50.000 korona állami segély hováfordítása és így tovább.

De éppen azért, mert a tárgyak fontosak is, sürgősek is, meg a bizottság tagjai előtt alaposan ismereteseek, éppen ezért röviden végeztek velök s egyhangú határozatokkal vitték előre a nagyon régen húzódo ügyeket.

Szinte vita nélkül folyt le az

„TALÁLKOZZUNK“

a minden tekintetben kielégítő, villanyvilágítással ellátott modern „NEMZETI KAVÉHAZ“-ban, a Petőfi-téren I

hol minden este Veres Tóni kitűnő zenekara játszik.

irjam, irjam hurry up! Eközben ő is firkál és tőlem szedi el leveleire a bélyeget.

A vén római, aki Tirolban született, szintén furcsa alak. Talán sohase járt Olaszországban; de messzinai menekültnek valja magát és azt állítja, hogy minden vagyona odaveszett. Valószínű, hogy sohase volt egyszerre öt dollár a zsebében. De a vén római azért csak kesereg. Azon töpreng, hogy itt a börtönben annyi a piszkos cipő. Amerika pedig a cipőtisztítás hazája, ő tehát szép kis pénzt kereshetne, ha volna kefeje és cipőmáza. Addig siránkozik, míg észreveszi, hogy én (jóllehet eddig még más szerszámmal keresem a kenyeremet!) föl vagyok szerelve a reá nézve oly kívánatos készséggel. Nosza nekem esett és addig rimámkodott, míg elkunyorálta tőlem a polisht, a rongyot és a kefét. Annyit kijelentett, hogy az én cipőmet ingyen tisztítja. Így jutott a büszke római keresethez a börtönben. A fényház azonban veszedelmesen fogyott. És én már az utolsó napon nem attól rettegettem, hogy a rabságom sokáig tart, hanem attól, hogy a készségem hamarabb elfogy és a tirolai majd a fejemhez vágja az üres bádogskatulyát.

A folyosókon.

Napközbe a folyosó állandóan népes. Egyre tart a zsidó menetelés.

Sápadt szegény asszony támaszkodik a falhoz. Éhes és ijedt. Hat gyermekkel jött ki. A legkisebb hat hónapos, a legnagyobb-

baeska hét esztendő. Az urát jött megkeresni, de nem tudja, hogy megtalálja-e, mert az ura még az utolsó baba születése előtt vándorolt Amerikába s azóta nem adott hírt magáról.

A menetelés egyike a legrémesebb látványoknak. Csupa elesigázott, elnyűtt, sápadt, piszkos, félénk rab taszigálódik végig a folyosókon. Van itt mindenféle nemzetség, Tömérdek az olasz, a muszka, a tót és az osztrák alattvaló. A magyarok — sajna — többnyire ijedősen rémültek, ványadt, gyámszerűen alakok. De azért vetődik közéjük egy-egy szánalomra méltó szerencsétlen. Szende arcú, kék ruhás úri nő göndör haju szőke gyermeket szorit magához. Arany csillog a keblén, gyűrűsek az ujjai. De a két szemé csupa bánat. Ki tudja, milyen tragédiát rejteget ez az árva kis lélek, a finom, árnyékos, fiatal asszonyka bájos leánykájával!

Mellette keverék népség nyihelődzik.

Egy csehüvegcsé függő, pacsulis, kibontott haju, feslett erkölcsű bécsi hölgy mosolyog az oldalához szorult morva kamaszra, aki valami trágár dalocskát dudol és franciának adja ki magát.

A folyosókon, a termekben mindenütt feliratok olvashatók. Leginkább angol és német nyelvűek. De az étkezőkben olasz, francia, tót, török és zsidó feliratok is hirdetik, hogy itt fizetni nem kell, mindenki ingyen kap enni. Csak magyar írásnak nincs

nyoma. Magyarország még az Ellis Islandon sem egyéb, csak bekebelezett osztrák tartomány.

Nénemasszony.

Pedig magyar rab akad bőven. Sőt csaknem fele a rabtömegnek rendesen magyar. Tódul az amerikai élettörő cséplőgépei elé a magyar kéve Nénemasszonyt is rabul fogják a kegyetlenek, mielőtt megláthatná a szerelmes bányász fiát, aki már amerikai polgár és hintaszékben pipázik. De nénemasszony feje még magyarosan be van kötve. Virágos tarka nagykendő simul a keblére is. Már talán kiszabadulhatott volna szegény, de itt fogták időntul, hasznos rabmunkára, mert nénemasszony a miszisz matrónák parancsa szerint jól elvégzi a házi munkát ingyen, rabkenyér fejében. Surol, vizet, tejet hoz, takarít, mosogat, kiszolgálja a virrasztó matrónákat. Minden szobában, mikor belép nénemasszony tisztességgel jóestét kíván, persze magyarul. Mindig és mindenkihez magyarul szól és mosolyog hozzá! és ez a mosolygás mintha azt mondaná: tudom én, hogy itt csak mókáznak a szegény özvegygyel, de azért megértik ám a magyar beszédet. Magyar szóval a világ végére is eljuthat az ember. Mindenütt megértik. Pedig dehogyan értik, nénemasszony; csak megmosolyogják!

Folytatjuk

ülés. Mindössze egy házvételi ajánlatnál bocsátkozott erősebb vitába dr. Fejér Ferenc és Kernhoffer József a szabályozási szabályrendeletet illetőleg. Dr. Fejér azon az állásponton volt, hogy ha már megalkották a szabályrendeletet, azt lassanként végre is kell hajtani. Vegye meg a város a vonalba eső házakat most és ne akkor, amikor kétszerezésére szökik fel az ár; Kernhoffer nem barátja a házvételeknek, mit csinál — ugymond — a város azal a sok házzal.

A vitát a bizottság szavazással döntötte el: dr. Fejér Ferencnek adva igazat, elhatározta a ház megvételét.

Az ülés lefolyásáról tudósítók a következőket közli:

Az ülés délután három órakor kezdődött. Jelen voltak Vecsey Imre főjegyző elnöke alatt dr. Magoss György főügyész, dr. Vargha Elemér tanácsnok, Debreceni Jenő gázgyári igazgató, dr. Tüdös Kálmán főorvos, Török Gábor főerdőmester, dr. Kenéz Gyula, Kernhoffer József, dr. Fejér Ferenc, Szilágyi Imre, itj. Schwarcz Vilmos, Márk Endre, dr. Révi Nándor, dr. Freund Jenő, Sinka Sándor, Kardos László, Csanak József, Zádor Lajos bizottsági tagok és dr. Tóth Emil jegyző.

Első tárgy volt a helyi vasutnak villamossá való átalakítása tárgyában a társaságnak 40 ezer korona kártalanítás megajánlása. Egyhangú határozattal megajánlották az összeget. Szóba került a viteldij a maximumnak megállapítása. A bizottság azt az eredetileg tervezett 24 fillérről 20 fillérré szálította le.

Jött a szanatorium-ügy. Felolvasták a szanatoriumi bizottság ma délelőtt tett javaslatát. A szanatorium helyéül az Apafája eljétsével egy a helyi vasut állomásától a Pallag felé 1500 méternyire eső helyet jelölték ki. Ebben a helyben megnyugodtak, a forgalomtól nem esik nagyon messze, viszont semmi veszedelemről nem lehet tartani a fertőzés tekintetében.

Mi történjék az államtól kapott 50 ezer koronával — ez volt ezután a kérdés. Elfogadják-e a tanács javaslatát, mely az összeget és a jövő összegeket a rendőrségi palotára szánta? Rövid vita indult meg:

Dr. Fejér Ferenc A rendőrségi tanyán türethetetlen állapotok vannak. Nem lehet várni addig, amíg az ötvenezer koronából fel lehet építeni a palotát. Indítványozza, hogy a bizottság sürgesse meg a tanács útján a palota tervének elkészítését.

Dr. Magoss György: A terveket elkészítenék, de nincs hely. Már egy izben a Komáromi és Bészler házakat erre a célra szánták, de erre vonatkozólag más terv került fel.

Dr. Révi Nándor: Meg kell sürgetni a tanácsot a tervek elkészítésére végett.

A bizottság elfogadta a tanács javaslatát, mely szerint az ötvenezer koronát a rendőrpalota céljaira gyümölcsözőleg kezelik, felírják a kormányhoz a kétmillióssal segélynek méltánytalan szétosztása ellen. Elfogadják dr. Fejér Ferenc indítványát is, mely szerint megsürgetik a tanács útján a rendőrségi palota tervének elkészítését.

Dr. Balázs Bertalan és társai kérték a Széchenyi-utca folytatását képező utnak „Széchenyi-ut” és a külső vásártérnek „Széchenyi-tér”-rei való elnevezését s a villamosvilágítás bevezetését s a házak számozását kérik. A bizottság a külső vásártér elnevezést maghagyta, egyebekben javasolta a kérelmet.

A Sesta- és Seta-kerti lakosok közül igen sokan a kertekhez vezető dűlőt Komlóssy-dűlőnek kérik elnevezni. A kérelmet javasolják.

A tüzoltó parancsnokság, a mentőegyesület és rendőrség több tűzjelző felállítását kérik. A bizottság javasolja, hogy a város olyan részén, ahol kevés telefon-állomás van, létesítsenek tűzjelző állomást.

Dr. Ujfalussy József kórházi főorvos kéri, hogy az 50.000 korona állami segélyből bizonyos összeget fordítsanak a kórházi orvosok és tisztviselők fizetésének rendezésére.

A kérelmet nem javasolják, miután már elintézték az 50 ezer korona sorsát s a kórházi tisztviselők fizetése rendezés alatt áll.

A D. M. K. E. kérelmet intézett a Magyar Bank megalakulásához való hozzájárulás iránt.

A bizottság egyes tagjai a mellett voltak, hogy tudomásul vételessék az átirat. Dr. Fejér Ferenc szerint adni kell valaminő összeget.

Zádor Lajos és Freund Jenő is a mellett vannak.

Dr. Magoss György ezer koronát javasol a bank megalakulása esetére, mely összeg alapítványképp kezeltenék.

A bizottság elfogadta a főügyész javaslatát.

Csontos Testvérek Wesselényi-tér 10. számú házukat 33 ezer koronáért megvételre ajánlják. Csontosék házában koporsógyárat tartanak fenn. A gyár bővítése céljából építési engedélyt kértek, de a ház a szabályozási vonalba esvén, nem kapták meg. Indokolt ennél fogva, hogy a bizottság elhatározta a háznak megvételét — s megbizta a főügyészt, hogy lépjen érintkezésbe a tulajdonosokkal.

Az ülés délután öt órakor véget ért.

A VÁRMEGYÉBŐL.

Szerelm és halál.

Öngyilkos kis leány.

Debrecen, január 18.

Szerelm és halál két atyafi gyermek, akik egymással sosem ellenkeznek. Megrendítő szerelmi tragédiák igazolják, ahol legnagyobb a szerelm, ott legközelebb van a halál.

Veréb Juliánna 16 éves hajduböszörményi szerelmes kis leány is akkor lett öngyilkos, mikor már nem bírta tovább hordozni a szerelm terhét. Itt nem jön számításba fiatal vagy öreg kor, mert a szerelm nincsen korhoz kötve.

A kis Julis cselédleány hamar szeretett. Ugy szeretett, mint a nagy leányok szoktak, szívből, igazán. Csak abban tévedett az ártatlan, hogy a mai világban komolyan vette a szerelmet. Hiába volt az ő nagy szerelme, mert a csapodár legény nem szerette. Ezért követte el bánatában az öngyilkosságot.

Ma, mikor gazdái elváltak foglalva a házi teendőkkkel, egy csomag gyufát feloldott vízben és mikor senki sem volt közelében, a gyilkoló mérget megitta.

A háziak úgy találtak rá eszméletlen állapotban, akik azonnal orvosért küldtek és így megmentették az életnek. Állapota súlyos.

A puskaporos merénylet. Néhány nap előtt történt, hogy Kaban puskaporos merényletet követtek el. A vizsgálat kiderítette, hogy a dolog éretlen tréfa, mert a puskapor olyan rossz magánkészítmény volt, hogy az inkább tüzijátékra, mint merényletre volt alkalmas. A károsult Nagy Károly kabalakos, aki kéri a vizsgálat folytatását, mert neki a „merényletből” kára is van: betörték az ablakját, aminek a megcsináltatása 3 koronába került.

Meglincsel sertéskereskedő. Hajdunánásról jelentik: Vámos Gusztáv nyiregyházi sertéskereskedő a napokban Hajdunánáson járt. A piacon sertés szállítást vállalt, de ígértét nem váltotta be s ezért a lakosság közben többen kikelték ellene. Ma, mikor egész gyanútlanul ment az utcán, még eddig ismeretlen emberek megtámadták és megverték. A póruljárt sertéskereskedő több napon belül gyógyuló sérüléseket szenvedett.

EGYHÁZ, ISKOLA.

A presbyterium gyűlése.

A debreceni ref. egyház presbyteriuma január hó 21-ik napján, pénteken délután 3 órakor az egyház tanácstermében gyűlést tart, amelynek fontosabb tárgyai a következők:

A levéltárnok jelentése néhai Király Gyula haláláról. Esperes ur megküldötte a Kálmánchelyi-alapítvány ügyében Kálmánchelyi Rudolf felebbezésére kelt egyházkerületi határozatot. Esperes ur 1801—1909. számú levele két egyházkerületi világi tanácsbíróra, egyházkerületi egyházi aljegyzőre és egyházkerületi tanítóképviseelőre szavazás tárgyában. Esperes ur 5—1910. számú körlevele az elemi iskolák államotitása ellen. Dr. Tegze Gyula tanár válasza a meghívóra. Dr. Schmidt Henrik tanár válasza a meghívóra. Mitrovics Gyula tanár válasza a meghívóra. Papp Gu-ztáv tanító válasza a meghívóra. Juhász József tanító válasza a meghívóra. Esperes ur megadta a beleegyezést Szathmári Kálmán tanító választásához. Esperes ur megadta a beleegyezést Jobbágy Ferenc tanító választásához. A főiskolai igazgatótanács egyházunk részéről küldendő tagjainak megválasztása tárgyában. Az árvauzvi bizottság 1681—1909. sz. végzése az 1909. évi árvafelruházásról. Küldöttségi jegyzőkönyv az egyházi számvevői állásra hirdetett pályázat eredményéről. A számvevő megválasztása. A 347—1909. számú végzéssel választott adóügyi bizottság végzése az 1910. évi összeírás megvizsgálása és adókiivetés tárgyában. A gazdasági bizottság 1624—1909. sz. végzése az 1909. évi november 27-én tartott pénztárvizsgálat jelentése folytán két letéti összegnek a tisztviselők nyugdíjának alapja részére beutalványozása és a könyvvezetésben talált hátramaradás végzése tárgyában. A gazdasági bizottság 1642—1909. sz. végzése az Egyháztér 5. számú háznál jóvizü kut furatása tárgyában. A József kir. herceg szanatorium válasza egyházunk 200 koronás alapítványa tárgyában.

Beiratkozás a bölcsészeti szakra. A debreceni ref. főiskola bölcsészeti szakán a f. tanév II-ik felére a beiratkozások január 20-tól 28-ig (kellő igazolás esetén február 14-ig) tartanak. Beiratkozni a következő szakcsoportokra lehet: magyar és latin nyelv és irod.; magyar és német nyelv és irod.; latin és görög nyelv és irod.; latin és német nyelv és irod. Tandij felére 50 korona. Beirási díj 6 korona. Ref. vallásu bölcsészett hallgatók 15 korona tandíjat fizetnek. Ezen kívül négy teljesen tandíjmentesül, 4 pedig egynegyed tandíjkedvezményre vehető fel, de rendelkezésünkre állanak az u. n. bentlakási és tápintézetű jótétemények, a főiskola másnemű alapítványai, és ösztöndíjai; a tudományos kiképzés segítő eszközeiül pedig a kollégiumi nagy könyvtár és a külön helyiségekben felszerelt szemináriumi szakkönyvtárak. — Az itt töltött félévek a vall. és közokt. miniszter 115,148—1909. szám alatt kelt rendelete alapján teljes egészükben beszámíthatnak s a hallgatók az Orsz. Tanárvizsg. bizottságok előtt a tanári vizsgálatok letételére ugyanolyan feltételek és módzatok mellett jelentkezhetnek, mint a hazai egyetemek hallgatói. A folyamodványok vagy ily irányu tudakozódások a bölcsészeti kar dékánjához (Debrecen, Főiskola) intézendők.

Építettő bizottság ülése. Az építettő bizottság, amelynek feladata a nagy egyházi bérpalota terveinek az elbírálása, már másodizben gyűlést tart, össze ma délután az egyház tanácstermében, hogy a bérpalota terveiről tanácskozzon. Az ülés ma is, — mint első izben zárt ajtók mögött folyt le.

A debreceni munkás-gimnázium f. hó 19-én szerdán este 8 órakor az iparostület disztermében előadást tart. Tárgy: Oroszország ujkori története 96 vetített képpel. — Belépő díj nincs. A füzet ára 10 fillér. Előadó: Szabó Márton dr. ref. főgimn. tanár.

Munkásgimnáziumi könyvtár. A debreceni munkásgimnáziumot a kultuszminiszter a Muzeumok és Könyvtárak Országos Bizottsága révén ajándékban részesítette; 106 darab többnyire ipari viszonyokat tárgyaló művet küldött a bizottság címére, hogy azok az iparos ifjúság és a munkásoknak rendelkezésére álljon. A bizottság maga is gyarapítja az ipartestület egyik helyiségében elhelyezett könyvtárt, de felhívja ezuton is a könyvbarátok figyelmét a könyvtárra, hogy azt tehetségük szerint támogassák és segíeyezték.

Szabadiskola előadásai. Január 24-én, hétfőn kezd meg ez évben a Szabadiskola előadásait az ipartestület dísztermében. — A Szabadiskola vezetősége már összeállította január, február, március hónapokra kiterjedő programját, amely a tudomány majdnem minden ágát magában foglalja. Az előadók mind tudományos, neves emberek, akiknek előadásaira felhívjuk az érdeklődők figyelmét. A január hóban a következő előadások lesznek: 24-én, hétfőn: Török Péter ref főgimnáziumi tanár „A kalendáriumról”. — 25-én, kedden: dr. Jászi Viktor jogakadémiai tanár „A festészet története” (a primitívek és a renaissance). Ez az előadás fél hatkor kezdődik. 26-án, szerdán: Csurka István ipariskolai tanító: „Hogyan lett a vallás?” — 27-én, csütörtökön: Gácsér József siketnéma-intézeti igazgató „A siketnémákról”. 31-én, hétfőn: Török Péter ref. főgimn. tanár „A kalendáriumról”.

Második vigest.

Ember ember hátán tolongott a Bika-szálloda nagytermében, mert mindenki élvezni akarta ezt a minden ízében pompás, válogatott, igazi műizléssel összeállított programot, mellyel a esütörtöki felolvasó bizottság a közönségnek kedveskedett. A program kitűnőségét, érdekességét mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy bár egy kissé sokáig is tartott, senki sem türelmetlenkedett, mindenki lázas érdeklődéssel várta, mi lesz még.

Magyari Imre közkedvelt zenekara nyitotta meg az estét pompásan előadott „Tréfás induló”-jával.

Benedek László igen ügyesen szavalta el Herezeg Ferenc vig monológját: A nagyon szép leányt. Úgyes megjelenésével, élénken pointorozott, előadásával nagy hatást ért el.

Tóth Mariska több dalt énekelt még pedig saját hegedűkíséretével. Kellemes hangja és szép játéka akkora hatást ért el, hogy több ráadást is kellett adnia.

Solymosi Elek „A házasság definíciója” című monológ előadásával mulattatta a közönséget. Páratlan humoru előadását frenetikus tapsvihar kísérte.

Majd a színházi zenekar jött ki a pódiumra s Mártonfalvy György szakavatott dirigálásával adta elő Brück „Unnapi nyitány”-át. A gyönyörű, összhangzó játék nagy tetszésre talált.

Azután Zilahyné Singhoffer Vilma gyönyörködtetett bennünket remekül előadott dalaival. Szünni nem akaró tapsvihar követte művészi precíz énekét.

Horváth Kálmán a „Fucsbant házasság” c. monológ és egyéb bohóság kitűnő humorral való előadásával ért el óriási hatást.

Érdekes és kedves dolog volt Mártonfalvy György: Idyll a Hortobágyon című darabjának az előadása. Ferenczi Frigyes adta elő nagybőgőn s maga az illusztris szerző kísérte zongorán.

A Solymossy színiiskola növendékei: Jászkürthy Ferenc, Perényi Kálmán, Liszt Ferike és Szőlóssy Gyula a „Szenes legény, szenes leány” című egy felvonásos operettet adták elő sokat ígérő művészi tehetséggel. Úgyes, temperamentumos előadásuk igen nagy tetszésre talált.

Szabó Irma és Jászkürthy Ferenc adtak elő ezután egy igen hatásos kis darabot, „Az egy kis vihar”-t. Művészi előadásukat hatalmas taps kísérte.

Valóságos magával vonzotta a hallgatóságot Mártonfalvy Györgyné remekül előadott kabaré dalaival. Gyönyörű éneke és temperamentumos előadása őszinte, igaz tapsokat váltott ki a közönségből.

Nagyon kedves és bájos dolog volt a Perczel nővérek Angol tánca. Egyszerű, decens s mégis rendkívül lebilincselő és vonzó volt.

Végül Gyurcsányi Béla mulattatta a közönséget bamulatos ügyességű bűvész-kedésével.

A minden tekintetben sikerült est után a közönség a legjobb hangulatban hagyta el a termet.

UJDONSÁGOK.

Aczél Feri temetése.

Óriási részvét mellett folyt ma le a temetési aktus Aczél Géza főmérnök Dégenfeld-tér 3. számú házában, ahonnan egyetlen gyermekét kísérték el utolsó útjára, ki a Czegléd-utcai csendes temetőbe. A gyászszertartás délelőtt 10 órakor kezdődött. A temetésen jelen volt a város tanácsa Kovács József polgármester vezetésével, Weszprémy Zoltán főispán, Eröss Lajos ref. püspök, Csanak János orsz. képviselő, Gróh Ferenc apátplébános, számos intézet, egyesület képviselői. A honvéd gyalogezred pedig két szakasz katonát vezényelt ki.

A könyvekig ható, szép gyászimát Szele György ref. lelkész mondotta, amely után a koszorú halottas kocsin kivitték a megsirattott halottat új nyugó helyére. A koszorúk közt ott volt a Ludovika akadémiának és volt bajtársainak a koszorúja is. A temető gazdagabb lett egy drága halottal, a szülői ház szegényebb lett egy kedves, sokaktól szeretett, egyetlen fiúval, akinek koporsója már künn nyugszik a temetőben és sirja felett szárnyra kél a hűvös, téli szél.

Függetlenségi-párt bálja. Minden tekintetben szépnek ígérkezik a függetlenségi-párt szombaton este tartandó bálja a Bika-szálloda dísztermében. A bál-bizottság már előkészítette mindent, ami a bál sikerét biztosíthatja. Utóljára folyó hó 19-én délután 4 órakor gyűl össze a bálbizottság a függetlenségi-kör helyiségében (Csapó-utca), amely alkalommal a még felmerülő intézkedéseket beszélnek meg. E gyűlésre ezuton is felhívjuk a bálbizottsági tagok figyelmét.

Az inzolvens szinigazgató. Sátoraljai helyről jelentik: Az itt működő szin-társulat tegnap délelőtti ülésén Palásthy Sándor igazgató bejelentette, hogy leküzdhetetlen anyagi nehézségek miatt a társulat további vezetéséről lemond. A hír gyorsan terjedt el a városban és általános meglepetést keltett, mert a társulatnak anyagi sikere a nagyszámú bérletjegyzés folytán már eleve biztosítva volt, azonkívül csaknem estéről-estére telt házak mellett játszott. Most az igazgató a tagok megdöbbenésére bejelentette fizetésképtelenségét és így a tagok fizetését és fizeteshátralékait, ami nagy összeget tesz ki, nem folyósítja. A társulat tagjai erre a pénztárt lefoglalták és az ezután befolyó jövedelemből fogják a tagokat fizetni. Ezen-

kívül falragaszokon kéri a közönséget a társulat további pártolására, mert ellenesetben a tagok nélkülözéseknek lennének kitéve.

Egy debreceni kereskedő letartóztatása. Tegnap este egyik piac-utcai kereskedőt ifj. Klein Ignácot tartóztatta le a rendőrség Auer Dávid és Fiai, Eckstein és Leichmann budapesti és Silbermann és társa nagyváradi kereskedő cégek feljelentése alapján, akik hitelezési csalás miatt emeltek vádat Klein Ignác ellen. Még az éj folyamán megtartották Klein házában a házkutatást és a nyomozást ma folytatta Mile Pál rendőrkapitány. A mai egész nap a tanúk kihallgatásával telt. A kir. ügyészségen holnap hallgatja ki a vizsgálóbíró ifj. Klein Ignácot, akit a rendőrség fogházából ma kísérik át az ügyészség fogházába.

Rostkowiecz Arthur betegsége. Részvéttel értesülünk, hogy Rostkowiecz Arthur a „Debreczeni Ujság” belső munkatársa, a régi ujságíró gárda talentumos, érdemes tagja már napok óta betegen fekszik Nyomtató-utcai lakásán. — Betegsége erős meghülésből keletkezett s bár nem súlyos természetű, hosszabb ápolást igényel.

Egy bárót szétteptek a farkasok. Székelyudvarhelyi tudósítónktól vesszük a következő megdöbbentő híradást: Lengyelfalva székelyudvarhelymegyei községből jelentik nekünk, hogy ott megrendítő sors érte báró Orbán Ottó földbirtokost, — néhai báró Orbán Balázsnak, a Székelyföld történetírójának testvéröccsét. Orbán Ottó, a függetlenségi eszmék lelkes harcosa, a hetven év körüli öreg ur, aki a székelyek közt nagy népszerűségnek örvendett, — e hó 14-én, pénteken hajnalban Lengyelfalváról lóháton igyekezett a szomszéd községbe. Utközben több farkas támadta meg, jova megbokrosodott s ledobta a bárót. Ő revolvért rántott s többször rálőtt az ordásokra, de ezeket még sem tudta elriasztani. A farkasok megrohanták és szétmarcangolták. A cselédség aggódva a báró hosszas kimaradása felett, keresésére indult. Ekkor érkezett meg a báró lova gazdátlanul. Ez még növelte aggodalmukat. — Nem sokára meg is találták az országon testének maradványait nagy vértócsában. Ruhái szétteptve heverték mellette s csupán a lábszárát találták a csizmájában. Mivel most feltűnő enyhe a tél s nem rendes levelezőnk-től kaptuk e megdöbbentő hírt, azt egyelőre fentartással közöljük. Orbán Ottó báró legutóljára mint Kállay Tamás képviselő főkor-tese tünt ki lelkes hazaszeretettel és ékes-szólásával. Halála igazán veszteség lenne a függetlenségi eszmének, amelyet szívvel-lé-lekkel szolgált a székelyek között. Arról értesítenek, hogy Orbán Ottó nőülni készült s néhány nap választotta el, hogy jegyet váltson egy budapesti dúsgazdag, még pedig lipótvárosi leánnyal.

Felolvasó ülés. A Csokonai-kör 1910 január 22-én, szombaton d. u. 5 órakor a Royal-szálló nagytermében felolvasó ülést tart a következő műsorról: 1. Andrejff Leonid tragédiája: Az ember élete, Irta Molnár István dr., a Csokonai-kör tagja. 2. Költemények. Irta és felolvassa Zivuska Andor, a Csokonai-kör tagja. 3. A táncoló asszony és más versek. Irta és felolvassa Kuthy Sándor, a Csokonai-kör tagja. 4. Wilde Oszkár meg én. Humoros jegyzetek; irta és felolvassa Nagy Vilmos, a Csokonai-kör tagja.

Az Ivonne de Trévillé hangversenyhez. A Zenekedvelők Köre felkéri mindazokat, kik a vasárnapi Ivonne de Trévillé hangversenyhez napi jegyeket jegyeztek elő, hogy azokat f. hó 19-én a szerdai nap folyamán Hegedüs és Sándor könyvkereskedésében átvenni sziveskedjenek, mert az ezen ideig át nem vett jegyeket csütörtök reggeltől kezdve az újabb jelentkezőknk fogják

Debreczen város építési szabályzata 2 koronáért kapható **HEGEDÜS és SÁNDOR**

könyvkiadóhivatalában, Kossuth-u. 11. Telefon 54.

kiadni. Allóhelyeket ezen estélyre — a hely szük voltára való tekintettel — csak korlátozott számban bocsátott ki a rendezőség.

— **A sikkasztó utja.** Sikkasztások elkövetése után szökött meg a múlt héten Budapestről Székely József ügyvédjelölt. A rendőrség köröztette és ma éjjel a parai magyaroszlák konzulátustól sürgőnyt kapott, hogy Székely József oda csütörtökön megérkezett, pénteken egy román gőzhajón utazott el Egyiptomba és Alexandriába szombaton érkezett meg. Ez a hír azonban nem bizonyult valósnak, mert Székely Konstantinápoly felé vette útját. Az éber rendőrség itt nyakoncsipte s most hazaszállítják Budapestre.

— **Az iparos-bál.** A debreceni iparoskör 1910 február hó 6-án, vasárnap az Arany Bika szálloda disztermében saját könyvtára és pénztára javára zártkörű táncestélyt rendez. — Belépti díj személyenként 2 korona, családjegy (három személyre) 5 korona. A zenét Rácz Károly és fia teljes zenekara szolgáltatja. Kezdeté este 8 óraker. Felülvezetések köszönettel fogadtatnak. Jegyek előre válthatók a meghívó előmutatása mellett: Papp Testvérek, Nagy András, Varjassy Gyula, Aszmann Ferenc, Balla Mihály, Tóth Ferenc, Rencz Antal, Frank Rezső és Gyürky Sándor üzletében.

— **Szerencsétlenül járt munkások.** Lapunk tegnapi számában hirt adtunk Kozák Imre és Kelemen András végzetes kimenetelű szerencsétlenségéről. Kozák Imre a debreceni pályaudvaron, Kelemen András cseléd pedig Kaba—Szoboszló közti őrháznál szenvedett súlyos sérüléseket. A kórházból nyert értesülésünk szerint Kozák Imre állapota javult, míg Kelemen András állapota rosszabbra fordult és egész nap eszméletlenül feküdt a kórház betegágyán. Felépüléséhez kevés a remény.

— **Koszoru megváltás.** A debreceni aut. orth. izr. hitközség Aczél Géza városi főmérnök ur egyetlen fia elhunyt alkalmából koszoru megváltás címén 10 koronát juttatott a mai napon kezimhez a siketnéma intézet céljaira leendő fordítás végett. Amidőn a fenti kegyeletes adományt e helyen is nyugtázom, a siketnéma intézet nevében őszinte köszönetemnek adok kifejezést. — Debrecen, 1910. évi január 18. Oláh Károly tanácsnok.

— **Köszönetnyilvánítás.** Azoknak a résztvevő rokonainknak és barátainknak, akik felejtetlen jó testvérünknek özv. Virágh Nándorné szül. Veszprémy Jozefa asszonynak temetése alkalmából megjelenésökkel s részvétnyilvánításokkal fájdalomban osztozni kívántak, ezuton is hálás köszönetünket nyilvánítjuk. Debrecen, 1910. január 17. A gyászoló család nevében: Veszprémy László.

— **Harc a rablóval.** Gyuláról sürgönyzik: Lánzi Imre 18 éves munkás Csató János fűzesgyarmati korcsmárhoz betört és revolverrel háromszor rálőtt. Nem talált. A korcsmáros maga is revolvert rántott, ami Lánzi Imrét menekülésre készítette. Lánzit elfogták. Bevallotta, hogy Csatót ki akarta rabolni.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentették be: Szlimák Irén róm. kath. 4 hónapos, Mucsi Juliánna róm. kath. 17 hónapos, Szőke Ferenc ref. 39 éves, ifj. Bendi Gábor ref. 29 éves, Veres Gusztáv ref. 10 hónapos.

— **Akar nőszülni?** Hölgyektől (ezek között olyanok törvénytelen gyermekekkel, testi hibával stb.) 5—500,000 korona vagyonnal fel vagyunk hatalmazva, megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyon nél-

küliek is), akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, irjanak e címre: L. Schlesinger, Berlin 18 Deutschland.

— **Könyvkötészeti munkákat** Dávidházy Kálmán és társa cégnél rendeljünk.

Tájékoztató.

— (Mulatságok s egyéb szórakozásokról.) —

Január 19., Szerda:

Kezdeté 7 óraker.
A csizmadia árucarnok szövetkezet táncvígalmá a „Korona“ disztermében.

Január 20., Csütörtök:

A fillér-egylet gyermek délutánja az Uránus színházban.

Január 22., Szombat:

Este 8 óraker.
A függetlenségi párt bálja a Bika szálloda disztermében.
Kereskedő ifjak dalkörének táncestéje a Royal disztermében.

Január 23., Vasárnap:

Délután 5 óraker.
A Szent-Erzsébet nőegylet tea délutánja a Royal szálloda disztermében.

Január 27 és 28-án:

A József főherceg Szanatorium Egyesület estéjei a városi színházban.

Január 29., Csütörtök:

Este 8 óraker.
A timár ifjuság bálja a Bika szálloda disztermében.
Este 8 óraker.
A Perczel Carola növendékei táncpróba-bálja a Royal szálloda disztermében.

Február 1., Kedd:

Este 8 óraker.
A Szent László dalegylet farsangi hangversenye a Bika disztermében.

Február 2., Szerda:

Délután 5 óraker.
Az izraelita nőegylet leány-zsurja a Royalban.

Február 5., Szombat:

A Szent-Erzsébet egyesület bálja a Bika disztermében.
Postás bál a „Royal“ szálloda disztermében.

Február 15., Kedd:

Este 8 óraker.
A jogász ifjuság táncestéje a Bika disztermében.

SZÍNHÁZ.

A MAI ELŐADÁS SZINLAPJA:

Szerdán, 1910 január 18-án
Unger Annuska felléptével

Baba.
Operett.

Holnap, Csütörtökön, január 19-én

Vig özvegy.
Operett.

Heti műsor: Pénteken! „Dolovai nábob leánya“, szinmű. Szombaton: „Taifun“, dráma. Vasárnap: délután „Szép gárdista“, operette, este „Szent hazugságok“, szinmű, „Ahasvér“, dráma, „Édes grisettek“, operette (ujdon-ságok).

* Három ujdonság egy este. Érdekes estére van kilátásunk legközelebb. Három egy felvonásos ujdonság bemutatására készül

a szintársulat személyzete. A személyzet egy részét Hejermanns Ahasvérje foglalkoztatja. Ennél fárasztóbb kötelességet alig róttak még előadó színészekre. Különösen Gyöngyi Izsó, akinek rendkívül nehéz, de egyuttal hálás szerepet irt a szerző. A másik darab Szathmáry Zoltán Szent hazugságok című dramoletje, mely egy kis poetikus szerelmi történetet ölel fel az élet apró, kis tragédiáiból s hangulatos, poetikus hangjával a közönség érdeklődését felhívja. Az estét Reinhardt bécsi zeneszerző a külföldet már bejárta fül-bemászó szép zenéjű operettje fejezte be. Az édes Grisettek, mely Bécsben a Venedig in Wien-ban Die süßen Grisetten cím alatt egy nyáron át szakadatlanul uralta a műsort.

Reménytelen szerelem miatt a halálba.

—
Sziven lőtte magát.

—
Öngyilkosság a Tizenhárom-
város-utcán.

Debrecen, január 18.

A késő éjjeli órában egy fiatal, 23 éves pincér dobta el magát az életet. Szerelmes volt egy leányba, aki nem lehetett az övé s ezért emelte maga ellen a gyilkos fegyvert, amely kioltotta az életét.

Buzai János az öngyilkos neve. Nyiradony községből került Debrecenbe, ahol a Mátyás Király vendéglőben mint pincér-szolgált. A napokban lépett ki az üzletből és azóta folytonosan dorbézolással töltötte az éjszakáit.

Szerelmes volt egy éjszakai öröm leányba, Buzai Annába, aki a Tizenhárom város-utca 23. sz. alatt lakott. Ide ment el ma éjjel is s itt követte el az öngyilkosságot.

A leány nem is sejtette, hogy öngyilkossági szándékkal jött a szeretője hozzá. Buzai a leánytól feketét kért. Átadott neki három koronát s kiküldte a szobából.

Alig távozott azonban a leány a szobából, revolver lövés reszketett bele az éjszakába. Buzai hatlövetű forgópisztolyával sziven lőtte magát és asonnal meghalt. Reménytelen szerelem vitte a halálba.

Az öngyilkosságról azonnal értesítették a rendőrséget, ahonnan Szöcs Lajos ügyeletes rendőrbiztos ment ki az öngyilkosság színhelyére. A halottat a közkórház halottas kamrájába szállították. A halálesetről értesítették az öngyilkosnak Nyiradonyon lakó szüleit.

TÁVIRATOK.

—
A függetlenségi s a balpárt közeledése.

Budapest, január 18. A balpárt szombaton értekezletet tart, amelyben a függetlenségi párthoz való csatlakozást fogják megbeszélni.

—
Az új koronaügyész.

Budapest, január 18. Székely Ferenc az új igazságügyminiszter és a közoktatásügyi miniszterium vezetője helyébe a koronaügyési állásra Pongrácz Jenő kuriai bíró emlegetik. Az állás betöltése a legközelebb megtörténik. Hír szerint a hercegprímás

BISOTKA ISTVÁN
építész, építőmester.

Elvállalja:
mindenrendű épületek tervezését, építését
átalakítását.
Építési irodája: Péterfia-utca 71.

Bécsben közbenjárt volna, hogy ne bizzák meg Székelyt a közoktatásügyi tárcza vezetésével, de ezt félhivatalosan megeafolták.

A függetlenségi pártból.

Budapest, január 18. A függetlenségi pártkörben az est folyamán a Héderváry-kabinet elleni magatartás módosatairól beszélgettek. — Többen amellett vannak, hogy ne fogadják Khuenékat oly barátság-talanul, mint eredetileg tervezték. A bárt bizik a választásokban s a biztos diadal reményében várja azokat.

A király Budapestre jött.

Bécs, január 18. Ő felsége és udvartartása február hó elején Budapestre érkeznek. Udvari bál is lesz, amelyen először vesznek részt Budapesten a trónörökös nejevel Hohenberg hercegnővel.

A képviselőház ülése.

Budapest, január 18. Gál Sándor képviselőházi elnök a képviselőház ülését e hónap huszonnegyedikére, hétfőn délelőtt tíz órára összehívta. Az ülés napirendje: elnöki előterjesztések és iratok bemutatása; további teendők iránt való intézkedés.

A miniszterek Budapesten.

Budapest, január 18. A volt miniszterek este 7 órakor, az új miniszterek pedig este 9 órakor Budapestre érkeztek.

Ismét vonatkisiklás.

Kiskunfélegyháza, január 18. A Budapest-báziási vonat ma félegyházánál kisiklott. — Az utasok közül senki sem sérült meg.

Lemondott képviselő.

Budapest, január 18. Barcs Gusztáv, az iglói kerület képviselője ma bejelentette a képviselőház elnökének, hogy betegségére való tekintettel állásáról lemond.

A bankrablók levele.

Fiume, január 18. A bankrablók a tárgyalások alkalmával kijelentették, hogy elítélésük után levélben közlik Milos igazgató özvegyével a rablói alkalmatlanság okát. Az özvegy ma megkapta a leveleket, tartalmuk azonban még nem került nyilvánosságra.

A függetlenségi párt bálja január hó 22-en este nyolc órakor lesz az Arany Bika szálló dísztermében. A rendezőség nagy szorgalommal készíti elő a bálját, hogy a sikert biztosítja.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatőzsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, január 18.

Buzakinálat mérsékelt, vételkedv tartózkodó. Üzletellen irányzat mellett jelentéktelen forgalom változatlan áron. Egyéb gabonanemek változatlanok. Idő: derült.

Buza áprilisra	14:27—28
Buza májusra	14:05—06
Buza októberre	11:96—97
Rozs áprilisra	9:94—95
Rozs októberre	8:96—97
Zab áprilisra	7:65—66
Zab októberre	00:00—00
Tengeri májusra	6:74—75
Repce augusztusra	13:75—85

Gyors- és gépiró szakiskola.

(Gabelsberg rendszer,
magyar-német levelező és vitairás) —

Az Országos Magyar
Gyorsíró Egyesület
vizsgáló-bizottsága által előadásra képesített tanerő vezetése mellett

4 hónapos tanfolyamokat szervezünk.

Megnyílik 1910 január hó 15-én
cégünknek ezen célra jól felszerelt tantermében.

Jelentkezések eszközölhetők a tanfolyamra
d. e. 10--12-ig d. u. 3--5 óráig.

Mérsékelt tandíj. Mérsékelt tandíj.

„MERCUR“

összes rendszerű írógépek, műszaki vállalat.

Telefon 5—40. Telefon 5—40.

DEBRECZEN,

Arany János-u. 2. szám

15 Bejárat a II. kapun.

REGÉNY CSARNOK.

A nagy rejtély.

— Folytatás. —

— Kénytelen vagyok téged erre emlékeztetni, Eustace; saját javadra arra kérlek: — bizzál nőben még egy ideig. Kielégítlek, bevallok mindent, ha időt engedsz nekem.

Arca elsötétült.

— Meddig kell még várnom? — kérde.

Beláttam, hogy megjött az idő, midőn szavaknál erősebb biztató módot kell használatba vennem.

— Csókolj meg — mondtam — mielőtt megmondom.

Habozott. Ugy hasonlít ez a férjekhez! És én megátalkodottan megmaradtam számvannál, mint afféle igazi feleség! Nem maradt más választása, engednie kellett. Megadta a kívánt csókot, — de nem valami különös szeretetreméltósággal — újból taggatni kezdett, még várnia.

— Addig kell várnod, — mondtam — míg gyermekünk megszületett.

Összerezcent. Állapotom meglepte. Nyájasan megszorított kezét és szemébe néztem. Ő viszonzta a tekintetet, még pedig mondhatom, kellő meleggel.

— Mondd, hogy beleegyezel — susogám

— Beleegyezett.

Igy hát újból elhalasztám a számadás fenyegető napját. Ismét időt nyertem, hogy Benjaminsal és Playmore urral mbg egyszer tanácskozhassam.

Mig Eustace nálam maradt szobámban, nyugodt voltam és társalgásképes. De midőn rövid idő után elhagyott és alkalmam volt átgondolni a történeteket, megemlékezvén róla, mily nyájasan engedett kérésemnek, szívem, elszorult. és eszembe jutottak más feleségek, jobbakk tán, mint én vagyok, kikkel férjeik hasonló körülmények között durván bántak volna el, sőt tán kegyetlenül is. Az ellentét e szerencsétlenek sorsa és az én boldog sorsom közt, egészen megindított. Mit tettem, hogy üdvemet kiérdemeltem? Mit tettek ők, szegény lelkek, hogy szenvedésük igazságos legyen?

Idegeim rendkívül tul voltak feszítve, miután Eustace első nejeinek vallomását elolvastam. Sirva fakadtam s mondhatom jobban éreztem magamat utánna!

(Folyt. köv)

Motorok!

GAZDÁK!

Ha elsőrendű gépet akarnak venni, kérjenek árjegyzéket európaszerte hírneves magánjáró és vontatható benzinkomobílok, magánjáró és vontatható gőzlokomobílokról. Teljes cséplőkészletek!

Benzinmotoros kötőró, faaprító gépek
vontatásra és magánjáró szerkezettel.

Stabil benzinmotorok. Szívógáztelepek.

Kellner és Schanzer

BUDAPEST, V. ker., Aulloh-utca 2. sz.
Sürgőnycim: „Világosság“ Budapest. 75

Gőzgépek

MEGLEPŐ SZINTE CSODÁLATOS GYÓGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVIZ-

zel gyomor, vesé, hólyag és belbántalmaknál oalamint asthma, bronchiale, köszvény és húgysavas diathesis eseteiben.

Debreczenben kapható:

KONTSEK GÉZA
fűszer- és csemege kereskedésében
DEBRECZEN, Kossuth-utca.

Egy előkelő

belföldi gyermek- és életbiztosító intézet Hajdú- és Szabolcs vármegyék részére DEBRECZEN székhelyvel

Óvadékképes főügynököt keres.

Oly intelligens és jó összeköttetéssel bíró urak, kik a főügynökségre pályáznak, ajánlataikat „Főügynökség 20910” alatt SCHWARCZ JÓZSEF hirdető irodájába, Budapest, Andrassy-ut 7. terjesszék be.

86

Figyelem!!

Kézpénzkölcsönök.

Jelzálogkölcsön 4%, 4 1/2% és 5% amortizációra, Konvertálás, Személyhitel (bankpén 1--2 kezessel, magánpénz kezes nélkül), Öröksegek vétele, Vállalatok finanszírozása, Részvénytársaságok alapítása, Fizesésképtelen kereskedők kiegyelintetése, valamint

Adás-vétel.

Birtokok, házak, gyárak, üzletek, kávéházak, szállodák, vállalatok eladását vagy vételét közvetíti gyorsan, kulánsan.

ADLER ÉS SINGER

Általános Forgalmi Vállalat
Betéti Társaság.
Budapest, József-körut 21.

31

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításon államdíjat és aranyérmeket nyert.

Erősítőszer gyöngéledők, vérszegények lábadozók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer. — Kiválóan jóízű.
Több, mint 6000 orvosi elismerő nyilatkozat.

J. Serravallo,

csász. és kir. udvari szállító

TRIEST-BARCOLA.

Kapható a gyógyszertárakban fél lit. ü. 2 kor. 60 fill., 1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

Eladó tűzifa.

A radványi pusztán, egész közel a hajdusámsoni állomáshoz, mintegy 450 öl I. osztályu

88

vargafa

eladó. Értekezhetni Popper Ignác és Klein Sámuel uraknál Nyirbalkány.

Menyasszonyi kelengyék és ajándéktárgyak nagyraktára

Kaszanyitzky Endre

főutcai üzletébe

megérkeztek és nagy választékban a legolcsóbb árak mellett kaphatók:

asztali, függő, salon, ebédlő és hálószobai villany-csillárok és lámpák,

melyek a legmodernebb és legszolidabb kivitelben állanak a n. é. közönség rendelkezésére.

Olosó árak. Keltető árú.

Képekreték minden nagyságban egyszerűtől legdíszesebbig

Építési és portálé üvegezési vállalat

Vendéglői és kávéházi felszerelések

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségek-nél a legkitünőbb háziszser a

Hollandi GYOMORCSEPPEK.

1 üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában
DEBRECEN.

SZABADALMAK,

védjegy- és mintavédelem, az összes kultur-államokban

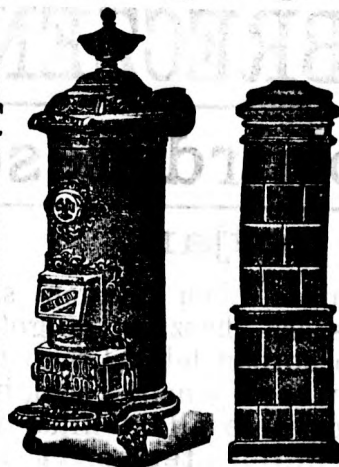
GUSZTÁV BÉLA okl. mérnök, szabadalmi ügyvivő
Budapest, VII., Erzsébet-körut 13.
Telefon 172-74. 16

Porcellán kályhák

budweisi és honi gyártmányban.

„METEOR” folyton égő kályhák

Felülmulhatatlan tűlöképességgel. Tűzoló ür tüzmentes anyagból.

Legnagyobb tüzelőanyag megtakarítás! Kis helyet foglal el! Árkap ingyen és bérmentve.

BERAKOTT ÉS VASLEMEZ

TAKARÉK TŰZHELYEK. TÓTH GYULA DEBRECZEN

vasnagykereskedő. városházépület, Piacz-u.

A Debreczeni Faipar Részv.-társaság

az eddigi tűzifákon kívül, amelyeket továbbra is árusít, bevezetett egy igen jó minőségű, teljesen száraz

vegyes tűzifát

rendesen aprítva, haza szállítva és berakva.

1000 klgr. 4 felé vágva K 21.— || 1000 klgr. 5 felé vágva K 22.—
500 „ 4 „ „ „ 11.— || 500 „ 5 „ „ „ 11.50

A fontos mérésért felelősséget vállalunk.

Telefon szám 544.

Kérjük kísérletet tenni!

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Minden ok

amellett szól, hogy vegye igénybe a „Debreczen” apróhirdetéseit, mert

- Ha állást keres — ott talál.
- Ha lakást keres — ott talál.
- Ha alkalmazást keres — ott talál.
- Ha tarsat keres — ott talál.
- Ha oktatást keres — ott talál.
- Ha butort keres — ott talál.
- Ha hangszert keres — ott talál.

Szóval bármire is szüksége van, ott megtalálhatja, ha pedig eladni akar valamit, ott eladhatja.

Biztos sikert

érhet el,

aki venni, bérelni, eladni, bérbeadni, bármit ismertté tenni vagy értékesíteni

akar

„DEBRECZEN” apróhirdetése

utján

Az apró hirdetésben minden szükséges, célszerű, hasznos dolgot néhány apró sorban lehet közzé tenni és valóban apró pénzbe kerül, ha az ember bármiféle állást kínál vagy keres, bármiféle terményt kínál vagy keres, nyári lakást kínál vagy keres, mindenféle butort, iparcikket kínál vagy keres. Kínálja vagy keresi a legkülönbözőbb apró dolgot, mely csak apró költséget bir el.

A „Debreczen” apróhirdetése

fényes sikerrel segítik elő a kínálat és kereslet nagyarányu forgalmát. Azért: ha a legcsekélyebb szükség diktálja, tessék

apróhirdetést

feladni a

„Debreczen”-be.

Levelezés.

Levele van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik: „Tanerő”, „Tapasztalatlan 24”, „Bohém”.

Hölgyeim! Ki lenne 23 éves fiatal embernek képes levelezőlap partnere. „Ideális eszmecsere” címre a kiadóba kéretnek.

Egy fiatal fess szobaleány szórakozás céljából szeretne megismerkedni egy intelligens, csinos fiatal emberrel, kivel a vasárnap unalmas délutánt együtt eltöltenék. Jelégem „Kerti csalogány” névre a kiadóba kéretnek.

Urhölgyeim! Ki volna szives üres óráiban szórakoztatni s én azt bizonyos módon jutalmaznám. Leveleket Főposta restante „Mese délutánok” jelégére.

„Bátorság”. Új levelét megkaptam, Pestre kell sürgősen utaznom, majd pár nap múlva irok bővebben. M.

En 42 éves özvegy asszony vagyok, egy 12 éves fiam és saját vendéglőm van, megismerkednék egy magamhoz illő üzletemberrel. Leveleket „Vendéglősné” címen a kiadóba.

Magányos ur vagyok, nincs ismeretségem. Hölgyeim, ki lép velem ismeretségre. Levelet „Hölgyeim” jelégére a kiadóba kérek.

Csakis intelligens, fiatal, jólelkű árva-leány ismeretségét óhajtja fiatal ember, esetleg nevelőnőét, ki németül beszél. Jelige: „Komoly fiatal ember” és csakis címmel a kiadóba.

Bohém lelkű, ideális, magányos asszony vagy leány meleg barátságát óhajtja egy szomorú, barna, bus legény. Leveleket a kiadóba kérek „Bohém” jelégére.

Akar ön ismeretséget kötni, úgy forduljon lapunk „Levelezés” apróhirdetéséhez.

Ne pazaroljon

sok időt, ha olcsón és jól akar vásárolni valamit. A helyett, hogy kereséssel töltené el az idejét, hirdessen a „DEBRECZEN” apróhirdetési között és önzővel kapja a legjobb ajánlatokat.

Lakás.

Keresek május 1-re egy házat udvarral. Leveleket „Ház” jelégére a kiadóba.

Színházzal szemben Kiszél Sándor bolt-helyisége májusra kiadó. — Ertekezhetni a háztulajdonossal.

Keresek egy modern, mai izlesnek meg-felelő kisebb butorozott szobát árjelöléssel. Leveleket „F. K. 35.” a kiadóba kérek.

Utcai butorozott szoba, külön bejárattal kiadó. Címe a kiadóban.

Mindazon t. előfizetők, kik 1910-re negyedévi előfizetésüket befizették, nyugtájok felmutatása mellett igényt tarthatnak

egy ingyenes

apróhirdetésre akár lakás, akár eladás, kereslet stb. legyen az. Tehát itt az ideje, és ha valakinek van valamije eladni, kiadni stb., írja azt meg és mellékelje a nyugtát, melyet a kiadóhivatal visszaszolgáltató, csak ellenőrzésből kérjük.

Ajánlat.

Kiváló jó izletes koszt kapható. Cím a kiadóban.

„Jes” porcellán poudér és toilet borax arekrém kapható **Vidánál**, Városház alatt.

Tanár előkészít biztos sikerrel polgári iskolai és egyéb magánvizsgálatokra. Megkereséseket „Tanár” címmel kiadóhivatal továbbít.

Német nyelvi oktatási és — különösen fürdőkre utazóknak alkalmas — német tárgyalási órákat elvállalok. Cím a kiadóban.

Középiskolai tanulók tanítását elvállalja egy középiskolai fiatal tanár. — Leveleket „Tanerő” jelégére a kiadóba kérek.

Tanítónő, keresztény, elemi iskolás gyer-mekek mellé állást keres. „Megbízható” jelégével a kiadóba kerek.

Saját termésű ó- és uj érmelléki hegyi fajborok, különböző éviék, kapható 50 literen felül Tóth Sándornál, Hunyadi-u. 26. szám, Debreczen.

Borsos-féle hajszesz kapható Mihalovits Jenő gyógyszerárában.

Makulatura újságpapír kiló- vagy mázsza számra a lap kiadóhivatalában eladó.

Próbálja meg!

Apró a hirdetés,
apró a költség!

Kereslet.

Keresek május 1-re 2 szobás, modern utcai lakást. Leveleket árjelöléssel „Modern lakás” jeligén a kiadóba kérek.

Kulcsár, szállókezelő-vincellér iskolát végzett, 3 éven át nagyobb uradalomnál mint kulcsár és szállókezelő volt alkalmazva, megbízható, keres megfelelő állást. Fizetési megjelöléssel leveleket „Kulcsár” jeligére a kiadóhivatal továbbít.

Ügyes könyvelő irodában vagy üzletben alkalmazást keres. Cím a kiadóban.

Ügynököt keres egy helybeli cég, biztos mellékkereset. Cím a kiadóban.

Lapunk utcai elárúsításához fiuk (Rik-kanosok) felvétetnek.

Eladás.

Kitűnő ó- és uj bor eladó Horváth Sándornál Rákóczi-utca 41.

Hajduhadházon az 1816. számú ház, 2 szoba, konyha, kamara, pince, nyári konyha, külső kamara, sertés hizláló, göré, nagykert, eladó. Ertekezhetni ugyanott.

Egy hat lóerejű gőzmotor — gazdaságban is alkalmas — jutányos áron eladó. Cím a kiadóban.

Levélbéli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, kérjük azonban a szükséges postabélyeget. Apróhirdetéseket postautalványnyal is lehet föladni, a szelvényen a szöveg könnyen elfér. Levélbélyegeken is lehet az apróhirdetések árát mellékelni. A kiadóhivatal fentartja magának a szövegváltoztatási jogot oly hirdetésekkel szemben, melyek megjelenését kizárja a hirdetés tartalma, értelme. Beérkezett ajánlatokat a kiadóhivatal bármely címre továbbít, ha a hirdető e célra megfelelő postadíjat küld. Apróhirdetéseket a kiadóhivatal felvesz d. e. 8—12-ig s d. u. 2—7-ig gróf Dégenfeld-tér 2. sz. I. emelet, a folyosón az első ajtó.

Szőnyeg,

Függöny, Stores, Bonnes Fennes,
Fencser takaró, Ágy- és asztal-
terítő, Flanell-takaró, Paplan és
matrác nagy raktár

Donogán és Somossy
cégnél, Kistemplombazár, Debreczen